

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

د مولانا سعید افغانی د سولی او تفاهم، نشراتی ارگان

www.said-afghani.org

آزاده، ټولنیزه، علمي، فرهنگي و نشراتي ارگان

Dr.Said Afghani

د مولانا سعید افغانی : آزاده ، ټولنیزه ، علمي ، فرهنگي او نشراتي ارگان ته بڼه راغلاست!

برهان الدین « سعیدی »

تاریخ نشر: 1 اکتوبر 2023 میلادی

عشق چیست؟

عشق آن شعله است کو چون بر فروخت
هر چه جز معشوق باقی جمله سوخت
« مولانا بلخی »

عشق : در ادبیات « دوستی ، محبت ، میل ، احساس ، علاقه و هیجان » را گویند ؛ مترادف عشق: « شیفتگی ، دل دادگی ، دل باختگی ، دل بردگی و دل بستگی » است و متضاد عشق: « کینه ، تنفر ، کدورت ، نفرت و خشونت » میباشد.

عشق : هم طیب است، هم آموزگار، هم سوزنده و هم سرکش !
وسایل عشق « علاقه ، احساس، تمایل ، شوق و وجد » است؛ نه حسن را میشناسد و نه هم زیبایی ؛
نه حد دارد و نه حدود و نه هم سرحد.
همچنان کسیکه از مزایای عشق ننوشیده و نچشیده باشد، عشق را نمیشناسد در حالیکه عشق را فقط با عشق شناخت و با عشق آن را تجربه ، تحمل و معالجه کرد.

عشق : علاقه ، احساس ، شور و آخرین درجه شوق و اشتیاق است که بالای تمام فعالیت ها مسلط میشود ؛ عاشق « درد ، رنج و مشکلات » را نمی شناسد و حتی از ضرر و تکالیف معشوق به خود ، حظ و لذت میبرد.
زیرا ؛ عاشق « اشک بر رخ ، خون در جگر و آتش در دل » دارد و در جستجوی وصال به معشوق میباشد.

عشق: مهمترین احساس و گرایش درونی است؛ هم زیباست و هم بلا! اگر تقدیر و سرنوشت یاری نکرد؛ هیچ طبیب این دل بیمار و مرض صعب‌العلاج را علاج نمیتواند، هم عاشق و هم معشوق در آتش رنج و عذاب میسوزند و نابود میشوند.

عشق: از دیدگاه تصوف و عرفان؛ هوا و هوس نیست، بلکه انسان را به زندگی وصل میکند، مهم‌ترین رکن طریقت است و این مقام را تنها انسان کامل که مراتب سیر و سلوک را پیموده باشد، درک مینماید.

همچنان آنها عشق را به دو شکل «عشق حقیقی و عشق مجازی» تقسیم کرده و انواع آن عبارت از: «عشق اکبر، عشق اصغر، عشق اوسط، عشق نفسانی، عشق حیوانی، عشق عقیق، عشق عقلی، عشق غریزی و عشق وضعی» میباشد.

عشق مجازی:

احساس، شوق، عاطفه، میل، طمع، محبت و عشق به انسان و همه چیز در طبیعت است و در بین افراد جامعه، آفتی طبیعی ایجاد میکند. بدون عشق کسی در همه عالم زنده نیست! از جانب هم در دنیای مجازی؛ عاشق و معشوق با ذوق کامل، عشق را بنابر کسب احساسات و عواطف خود و بدون اظهار «مقدار، اندازه و سرحد» تجربه میکنند!

مثلاً: یکی گل را بخاطر زیبایی، یکی آن را بخاطر عطر و بو و یکی آن را بخاطر شاخه، خار و برگ انتخاب میکند و دیگری بخاطر بدست آوردن و لمس کردن؛ غرق در تفکر است، میسوزد و از عشق آن سیراب نمیشود.

عشق حقیقی:

عشق و محبت به الله تعالی، صفات و افعال آن ذات رب العالمین است! زمانیکه عشق و محبت به «آتشی سوزان، بحری بی‌پایان، الفت رحمانی و الهام شوق» رسید و در دل بستگی و گرایش عاطفی به وجود آمد، در آن وقت عشق تبدیل به «عشق حقیقی» میشود و عاشق نه در فکر و خیال «طمع» از معشوق و نه هم در فکر «ترس» است؛ بلکه ذوق عشق عاشق، فقط عشق به عشق میباشد.

زیرا؛ الله سبحانه و تعالی، محبوب حقیقی و مستحق واقعی محبت و پرستش است! در عشق حقیقی؛ عاشق قدم خود را بخاطر رضای محبوب با اخلاص و وجه احسن بلند میکند، برای رسیدن به کمال مطلق و وصول به معشوق حقیقی؛ تزکیه نفس میکند و با خضوع و خشوع در آتش عبادت و پرستش آن خود را میسوزاند، تحمل و شکیبایی میکند، تا به کمال و رستگاری برسد.

آی طبیب و آموزگار عشق!

- آی آنکه تو زیبا و با زیبایی عشق را جایگاه دل ساختی تا به کمال مطلق برسد؛ بناً از درگاه عزیز تو استدعا دارم تا شعله عشق حقیقی را در دلم منور کن تا فقط تو را پرستش و عبادت عاشقانه کنم و بخاطر وصول تو بسوزم و به رستگاری برسم.

ای پادشاه عشق و محبت!

- ای آنکه تو «علاقه ، احساس ، شور ، اشتیاق و وجد» را با رحمت خویش در دل جا دادی تا همه با هم در حسن تفاهم ، محبت و آرامش؛ همزیستی اجتماعی نمایند. پس؛ قلبم را از «کینه و کدورت» پاک کن و با «عشق حقیقی» منور ساز ، تا برای خیر و سعادت خود و بشریت، عاشقانه سعی و تلاش نمایم.

امین یا رب العالمین

برهان الدین «سعیدی»

اکتوبر ۲۰۲۳ - المان

منابع و مأخذ:

- دیدگاه بزرگان «فلسفه ، عرفان و تصوف» در مورد عشق هریک: آریستو کلس «افلاطون»، بی بی رابعه «عدویه»، بی بی رابعه «بلخی»، شیخ محیی الدین محمد «ابن عربی»، شیخ شاه نعمت الله «ولی»، شیخ فریدالدین «عطار»، خواجه عبدالله «انصاری»، مولانا جلال الدین محمد «بلخی»، شیخ ابومحمد مشرف الدین مصلح «سعدی» و صوفی عبدالرحمان «رحمان بابا».
- کتاب «الاشارات والتنبيهات» بخش «شوق او عشق»؛ صفحه «۱۵۲ - ۱۵۴»: نوشته: مولانا داکتر محمد سعید «سعید افغانی».
- فرهنگ زبان فارسی، صفحه «۷۱۷ - ۷۱۹» در مورد عشق، تالیف: داکتر مهشید «مشیری».

www.said-afghani.org - بازگشت به صفحه اصلی